

Advies natuurwaarden Kranenburg Zuid

BügelHajema
Plek voor ideeën

Advies natuurwaarden Kranenburg Zuid

Inhoud

Rapport en bijlage

29 oktober 2014

Projectnummer 247.00.10.36.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Plangebied en voorgenomen plannen	7
2.1	Ligging	7
2.2	Huidige situatie	7
2.3	Voorgenomen plannen	8
3	Gebiedsbescherming en effectbepaling	11
3.1	Natuurbeschermingswet 1998	11
3.2	Provinciale Omgevingsverordening Drenthe	12
4	Soortenbescherming en effectbepaling	13
4.1	Vaatplanten	13
4.2	Zoogdieren - vleermuizen	14
4.3	Zoogdieren - overige	15
4.4	Vogels	17
4.5	Amfibieën	19
4.6	Reptielen	20
4.7	Vissen	20
4.8	Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	21
5	Conclusie en consequenties	23
5.1	Beschermde gebieden	23
5.2	Beschermde soorten	23
6	Bronnen	27
6.1	Veldbezoek	27
6.2	Media	28
6.3	Literatuur	29

Bijlage

Inleiding

De gemeente Tynaarlo werkt aan de invulling van het gebied Kranenburg Zuid dat is gelegen ten noordwesten van Eelderwolde en ten zuiden van de Rijksweg A7. Er zijn nu plannen voor de ontwikkeling van een bedrijvenlocatie, de uitbreiding van het naastgelegen transferium en de realisatie van een hotel. In dit kader wenst de gemeente Tynaarlo inzicht in de effecten op beschermde natuurwaarden.

AANLEIDING

Het plan ligt in een gebied waar de laatste jaren veel ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden. Er zijn in het kader van deze ontwikkelingen verschillende ecologische onderzoeken uitgevoerd. Relevante onderzoekrapportages zijn in de literatuurlijst, in paragraaf 6.3, opgenomen.

BESTAAND ONDERZOEK

In 2014 is het natuurwaardenonderzoek voor het huidige plangebied geactualiseerd door BügelHajema Adviseurs. De resultaten van de actualisatie worden in voorliggend rapport weergegeven.

ACTUALISATIE

Het Advies natuurwaarden behandelt de ecologische beoordeling van de voren genoemde ontwikkelingen. De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en de provinciale structuurvisies en provinciale verordeningen.

DOEL VAN HET ADVIES

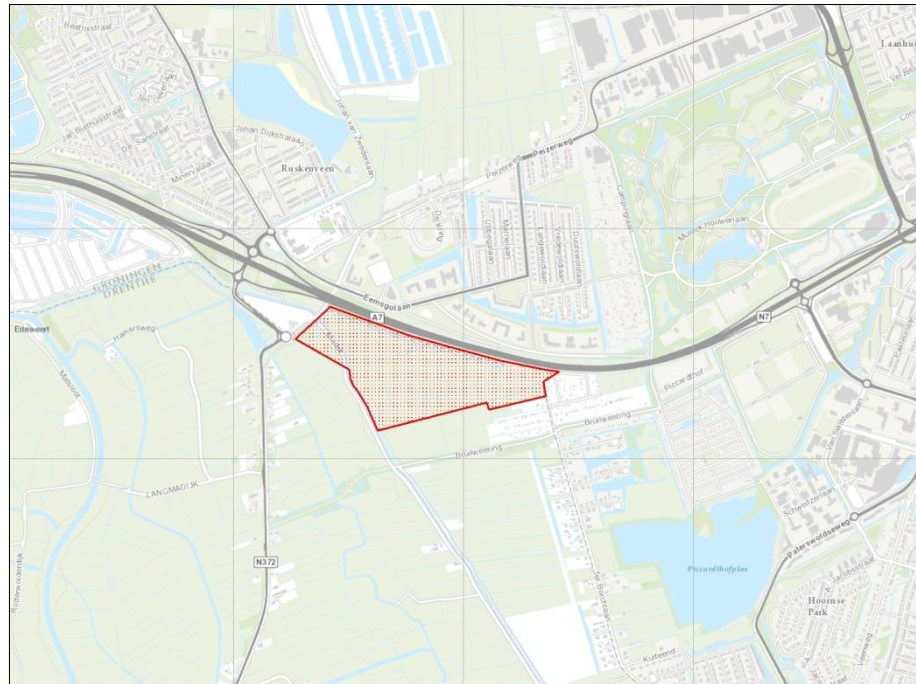
De ligging van het plangebied wordt weergegeven in navolgend figuur 1.

PLANGEBIED

Het rapport bestaat uit de volgende onderdelen:

OPZET VAN HET RAPPORT

- beschrijving van het plangebied en de voorgenomen plannen;
- beschrijving van de effecten op de te beschermen natuurwaarden;
- conclusies en consequenties.

Figuur 1. Kaart met ligging van het plangebied (rood omlijnd)

Plangebied en voorgenomen plannen

2

2.1

Ligging

Het plangebied ligt ten zuiden van de Rijksweg A7 en wordt ingeklemd tussen het transferium Hoogkerk-Peizermade aan de westzijde en het volkstuinten-complex Bruilwering aan de oostzijde. Het gebied wordt aan de zuidzijde begrensd door de Woldslot. Het omgelegde Eelderdiep doorsnijdt het plangebied.

Plangebied met op de achtergrond de stad Groningen

2.2

Huidige situatie

Het plangebied ligt in het beekdal van het Eelderdiep. De door het plangebied lopende omgelegde Eelderdiep is in 1928 gegraven in het kader van de ruilverkaveling om wateroverlast in de oostelijke helft van het beekdal te voorkomen.

EELDERDIEP

Het plangebied zelf is relatief open en bestaat voornamelijk uit percelen grasland die zijn omsloten met kavelsloten. De percelen grasland zijn de laatste jaren vrij extensief gebruikt. In de kavelsloten, alsmede langs de oevers is een ruige vegetatie aanwezig. Centraal in het plangebied zijn enkele boomsingels

PLANGEBIED

(windsingel) aanwezig die resteren van een voormalig agrarisch erf. Aan de zuidoostzijde maakt een perceel van een tuinderij onderdeel uit van het plangebied. Het perceel is ingericht met onder meer bosschages en poelen.

Aanzicht boombeplanting van voormalig agrarisch erf

GROEN-BLAUWE BUFFER

Een noemenswaardige ontwikkeling in de directe omgeving van het plangebied betreft de realisatie van het zogenaamde gebied Groene-Blauwe Buffer. Het betreft een voormalig agrarisch gebied dat ten westen van het plangebied is gelegen. In het gebied van de Groene-Blauwe Buffer zijn kavelsloten verbreed en waterkanten met natuurvriendelijke oevers gecreëerd. Evenwijdig aan de verkavelingsstructuur/sloten zijn houtsingels aangeplant. Bosjes zorgen voor afwisseling in open en besloten delen. Het gebied zal zich grotendeels spontaan en door middel van beheer gaan ontwikkelen. Alleen de hoofdstructuur van watergangen en opgaande beplanting is aangelegd.

2.3

Voorgenomen plannen

HOTEL

Het horecaconcern Van der Valk is voornemens in het plangebied een duurzaam 4*-hotel met vergader- en congresfaciliteiten te realiseren. Het hotel is gesitueerd aan de noordoostzijde van het Omgelegde Eelderdiep. Deze waterloop wordt in het kader van het planvoornemen plaatselijk verbreed. De bouwhoogte van het hotel is 25 m. Voor de bezoekers van het hotel worden circa 226 parkeerplaatsen aangelegd ten zuiden van het Omgelegde Eelderdiep.

TRANSFERIUM

Reeds bij de aanleg van het huidige transferium was een uitbreiding in oostelijke richting, in de noordwesthoek van het nu betreffende plangebied, beoogd. De uitbreiding van het transferium voorziet in circa 450 parkeerplaatsen. De uitbreiding van het transferium wordt aangesloten op de rotonde, die al voor het huidige transferium werd aangelegd. Wat betreft vormgeving en in-

richting van de openbare ruimte wordt aangesloten bij het huidige transferium.

Het oostelijke deel van het plangebied zal in gebruik worden genomen als bedrijventerrein. Op grond van de uit te werken bestemming zijn in het gebied toegestaan:

BEDRIJVENTERREIN

- a. informatietechnologische, (bio)medisch-technologische en overige kennisintensieve bedrijvigheid, alsmede andere bedrijven behorende tot de categorieën 1 tot en met 3 (100 m) of naar aard en invloed daarmee gelijk te stellen bedrijven;
- b. transferium, waaronder naast gebruikelijke verkeers- en verblijfsvoorzieningen mede worden begrepen voorzieningen ten behoeve van het openbaar vervoer en eventueel voor informatievoorzieningen, kleinschalige kaartverkoop en verkoop van etenswaren, dranken en/of lectuur in de vorm van een kiosk, stalling en/of verhuur van vervoermiddelen, een benzineverkoop- en servicepunt, een hotel en/of een restaurant alsmede een andere horecavoorziening, niet zijnde discotheken, dancings of nachtclubs;
- c. kantoren (afpraak tussen gemeente Tynaarlo en gemeente Groningen dat deze niet worden gerealiseerd);
- d. kinderopvang en overige maatschappelijke voorzieningen, met uitzondering van geluidsgevoelige functies;
- e. verkeers- en verblijfsdoeleinden, waaronder wegen, voet- en fietspaden, parkeervoorzieningen, bermen, groenvoorzieningen, water en beplantingen;
- f. openbare nutsvoorzieningen;
- g. groenvoorzieningen.

In de bestemming zijn niet begrepen:

- bedrijven als bedoeld in artikel 41 van de Wet geluidhinder;
- inrichtingen met een bewaarplaats of een bewerkingsruimte waarin verpakt of onverpakt professioneel vuurwerk, als bedoeld in het Vuurwerkbesluit, al dan niet in combinatie met consumentenvuurwerk als bedoeld in het Vuurwerkbesluit is opgeslagen. Onder de bedrijfsactiviteiten is detailhandel uitsluitend begrepen voorzover deze is aan te merken als rechtstreeks voortvloeiend uit de activiteiten van het bedrijf en daaraan ondergeschikt is.

Ten aanzien van cultuurhistorie wordt het volgende geadviseerd. Deze adviezen worden betrokken bij de uitwerking van het gebied.

- De huidige Woldsloot en de resten van de oorspronkelijke waterloop (overgaand in Onlandse dijk) te behouden als structurerend element.
- Onderzoeken of de oorspronkelijke waterloop (overgaand in Onlandse dijk) als cultuurhistorische element kan worden geaccentueerd.
- Het slotenpatroon als inspiratiebron te benutten voor verdere uitwerking.

- Bruilweering inclusief fietspad (verbinding met het Stadspark behouden als begrenzing) in stand houden.
- Onderzoeken of het mogelijk is de oude tegenstelling in verkavelingsvorm te behouden of naar te verwijzen in de nieuwe plannen.

G e b i e d s b e s c h e r m i n g e n e f f e c t b e p a l i n g

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998, de Omgevingsvisie Drenthe en de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.

WET- EN REGELGEVING

3.1

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet 1998 zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn verwerkt. Onder de Natuurbeschermingswet 1998 zijn drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, beschermde natuurmonumenten en Wetlands.

Het plangebied is geen onderdeel van en grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Op een afstand van ruim 1 km ten westen van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde beschermde gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het betreft het Natura 2000-gebied Leekstermeergebied. Het Leekstermeergebied is op 30 december 2010 door de staatssecretaris van het voormalige ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie definitief aangewezen als Natura 2000-gebied. Er is voor het gebied nog geen definitief beheerplan vastgesteld. Verder ligt het Natura 2000-gebied Zuidlaardermeergebied op een afstand van ruim 6,5 km.

INVENTARISATIE

Het Leekstermeergebied is een gradiëntrijk overgangsgebied van Drents plateau naar laagveen. Het Natura 2000-gebied wordt gekenmerkt door een open veenweidelandschap met aan de westzijde gelegen het Leekstermeer. Langs het meer bevinden zich plaatselijk brede rietkragen en ten noorden en ten westen van het meer liggen enkele verlande petgaten, waaronder de Lettelberter Petten, en enkele houtwallen. Meer dan de helft van het gebied bestaat uit (voormalige) cultuurgraslanden.

Het plangebied heeft geen belangrijke ecologische relaties met het Natura 2000-gebied.

Gezien de natuurwaarde van het plangebied, de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de aard van het plan kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand worden uitgesloten. Voor het plan is geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 vereist.

TOETSING

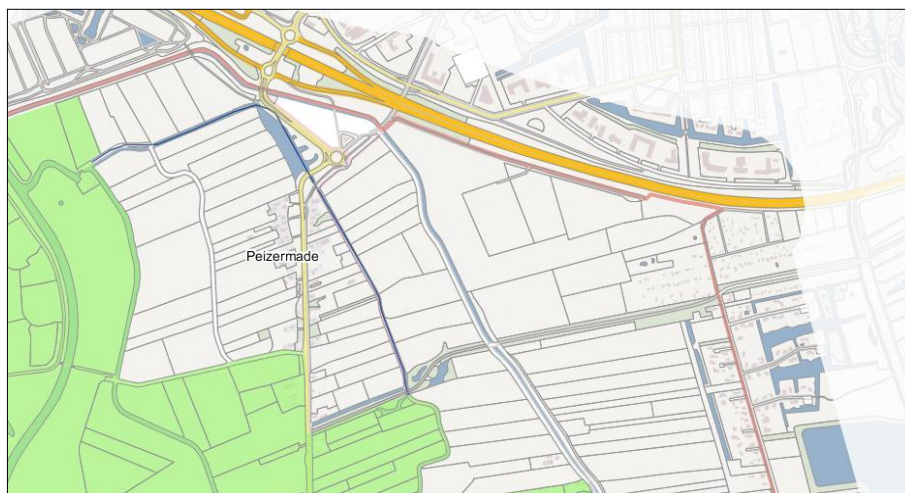
3.2

Provinciale Omgevingsverordening Drenthe

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale EHS is uitgewerkt in de Omgevingsvisie Drenthe en de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.

INVENTARISATIE

Het plangebied vormt geen onderdeel van en grenst niet aan een gebied dat is aangewezen als EHS. Op enige afstand ten zuidwesten zijn wel dergelijke gebieden gelegen (zie figuur 2).

Figuur 2. Detail van EHS kaart 2013 (bron: Provincie Drenthe, PS vastgesteld op 26 juni 2013)

TOETSING

Gezien de natuurwaarde van het plangebied, de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de aard van het plan kunnen negatieve effecten op beschermde gebieden op voorhand worden uitgesloten. Het plan is op het punt van EHS niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.

Soortenbescherming en effectbepaling

Relevante wet- en regelgeving op het gebied van de soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet.

WET- EN REGELGEVING

Op basis van de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, worden in dit rapport respectievelijk de benamingen licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd. De inheemse vogelsoorten hebben een eigen, afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als onder het streng beschermde beschermingsregime.

BESCHERMINGSREGIME

Het plangebied ligt in een gebied waar de laatste jaren veel ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden. Er zijn in het kader van deze ontwikkelingen verschillende ecologische onderzoeken uitgevoerd. Relevante onderzoeksrapportages zijn in de literatuurlijst (paragraaf 6.3) opgenomen.

BESTAAND ONDERZOEK

Bij de actualisering van het bestaande onderzoek is de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF) via Quickscanhulp.nl (3) geraadpleegd. Een soortenlijst is opgenomen als bijlage 1.

NDFF

Naast een algemene verkenning van het terrein is het plangebied gericht onderzocht ten aanzien van buizerd, grote en kleine modderkruiper en waterspitsmuis. In paragraaf 6.1 is een beschrijving van de methodiek van het veldonderzoek opgenomen. Op basis van de veldbezoeken is een goed beeld verkregen van het al dan niet voorkomen van beschermde planten- en diersoorten in het plangebied.

VELDONDERZOEK

4.1

Vaatplanten

Het plangebied bestaat voornamelijk uit percelen agrarisch grasland die zijn omsloten met kavelsloten. Het betreffen Engels raaigraslanden met een vrij extensief agrarisch gebruik. In de verschillende percelen is de aanwezigheid van kruiden wisselend.

INVENTARISATIE

De kavelsloten staan in open verbinding met het Omgelegde Eelderdiep. Veel kavelsloten waren sterk begroeid met soorten zoals riet, grote egelskop, kleine

watereppe, knikkend tandzaad, liesgras en watermunt. Verspreid in de kavelsloten komt de licht beschermde zwanenbloem voor.

Het Omgelegde Eelderdiep heeft plaatselijk een goed ontwikkelde oevervegetatie. Hierin staan soorten als grote egelskop, knikkend tandzaad, moerasspirea, moerasvergeet-mij-nietje, watermunt, waterzuring en wolfsfoot. In het water is veel pijlkruid en kikkerbeet aanwezig. Ook hier werden enkele exemplaren van zwanenbloemen aangetroffen.

Op basis van Quickscanhulp.nl (zie bijlage 1) blijkt dat in de omgeving van het plangebied meerdere beschermde plantensoorten zijn waargenomen. Tijdens de verschillende veldbezoeken is alleen de licht beschermde zwanenbloem aangetroffen. Zwanenbloem is een oeverplant van matig tot zeer voedselrijke, stilstaande of zwak stromende zoete wateren. De plant komt voornamelijk voor in ondiepe sloten en in de oeverzone van vaarten en kanalen. Zwanenbloem is op verschillende plaatsen in en langs watergangen in het plangebied aangetroffen. Op basis van de veldbezoeken en habitateisen wordt de aanwezigheid van andere beschermde soorten niet verwacht.

EFFECTEN	Bij het vergraven van de watergangen worden exemplaren van de licht beschermde zwanenbloem verstoord en/of vernield. Naar verwachting zal zwanenbloem binnen het plangebied kunnen blijven voorkomen. Zwanenbloem profiteert van ruw schone en vergraven van sloten waarbij de plant sterk verbrokkelt en in de vernielde oever veel kiemplekken vrijkomen.
----------	---

TOETSING	Op basis van het veldonderzoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vaatplanten ontstaan. Ten behoeve van de ontwikkelingen worden exemplaren van de licht beschermde zwanenbloem beschadigd en standplaatsen vernietigd (artikel 8). In geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor artikel 8 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten hoeft voor deze soort geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.
----------	--

4.2

Zoogdieren - vleermuizen

INVENTARISATIE	Het plangebied maakt onderdeel uit van het leefgebied van vleermuizen. Alle vleermuissoorten zijn streng beschermd. De graslanden zijn vanwege de openheid slechts voor een beperkt aantal vleermuissoorten geschikt als foerageergebied. Te verwachten soorten zijn met name laatvlieger (Rode lijst, kwetsbaar) en rosse vleermuis (Rode lijst, gevoelig). Van beide soorten zijn ook uit de omgeving waarnemingen bekend. Alle vleermuissoorten zijn streng beschermd.
----------------	---

Binnen het plangebied ontbreken verblijfplaatsen van vleermuizen aangezien er geen bebouwing aanwezig is en de bomen niet over holtes beschikken die geschikt zijn voor vleermuizen.

Het plangebied vormt wel onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen. Vleermuizen foerageren tot op vele kilometers afstand van hun verblijfplaats. In de omgeving is relatief veel soortgelijk foerageergebied als het plangebied aanwezig. Te verwachten soorten zijn gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis (soort van open agrarisch gebied).

Tijdens eerdere onderzoeken zijn geen belangrijke vliegroutes door het plangebied aangetroffen (10, 11). Onder meer gezien de ligging van de Rijksweg A7 en de ontwikkeling van het aangrenzende Transferium Hoogkerk, zijn er in de huidige situatie ook geen belangrijke vliegroutes binnen het plangebied te verwachten.

Bij uitvoering van het plan zal een ander type foerageergebied ontstaan. Voor met name de soort rosse vleermuis zal de waarde van het gebied afnemen. Het gebied zal voor een soort als gewone dwergvleermuis daarentegen aantrekkelijker worden. Negatieve effecten op in de omgeving verblijvende populaties worden niet verwacht.

EFFECTEN

Op basis van het veldonderzoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de voorkomende soorten ontstaan. Als gevolg van de beoogde ontwikkelingen zal het foerageergebied van voorkomende vleermuizen veranderen, waarbij de huidige waarde voor soorten van open gebied zal afnemen. Gezien de aard van het omliggende gebied, waarbij van belang is dat het ten zuidwesten gelegen gebied een belangrijke natuurdoelstelling heeft gekregen, worden echter geen negatieve effecten op vleermuizen verwacht. Ten behoeve van de ontwikkelingen worden dan ook geen verbodsovertredingen verwacht.

TOETSING

4.3

Zoogdieren - overige

De graslanden vormen geschikt leefgebied voor grondgebonden zoogdiersoorten, zoals aarmuis, bosspitsmuis, haas, huisspitsmuis, mol, ree, veldmuis en woelrat. Haas en ree zijn ook daadwerkelijk in het plangebied waargenomen. Van mol zijn bewoningsporen aangetroffen. Het plangebied als geheel vormt verder naar verwachting een onderdeel van het leefgebied van bunzing, hermelijn (Rode lijst, gevoelig), vos en wezel (Rode lijst, gevoelig). Genoemde soorten betreffen alle licht beschermde soorten waarvan ook waarnemingen uit de ruime omgeving van het plangebied bekend zijn.

INVENTARISATIE

Op basis van Quickscanhulp.nl (zie bijlage 1) blijkt dat in de omgeving van het plangebied verder waarnemingen bekend zijn van de middelzwaar beschermde eekhoorn en steenmarter en de streng beschermde waterspitsmuis (Rode lijst, kwetsbaar). Verblijfplaatsen van eekhoorn en steenmarter zijn niet binnen het plangebied aangetroffen en worden hier gezien de terreinomstandigheden

evenmin verwacht. Eekhoorn komt wel voor in het volkstuintencomplex Bruilwering dat is gelegen ten oosten van het plangebied. In dit volkstuintencomplex kan ook de aanwezigheid van steenmarter worden verwacht.

Van waterspitsmuis zijn met name waarnemingen bekend rond het Leekstermeer en het Peizerdiep. Het Peizerdiep is landelijk gezien zelfs een belangrijk leefgebied voor waterspitsmuis. Het Omgelegde Eelderdiep mondt uit op het Peizerdiep. Waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Dergelijke oevers zijn langs het Omgelegde Eelderdiep en de tussenliggende kavelsloten plaatselijk aanwezig.

In 2004 is onder meer voor het huidige plangebied met behulp van Longworth inloopvallen aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van waterspitsmuis (9). De soort is hierbij niet aangetroffen. Uit het onderzoek komt naar voren dat de aanwezigheid van waterspitsmuis evenwel niet geheel kan worden uitgesloten. Aangegeven wordt dat de meeste sloten echter te weinig hoog opgaande oeverbegroeiing hebben. Nadien is de vegetatie in de sloten en langs de oevers sterk verruigd. Het plangebied is daarmee in potentie geschikt geworden voor waterspitsmuis.

Sterk begroeide kavelsloot binnen plangebied (2014)

Om zekerheid te krijgen over de afwezigheid, dan wel aanwezigheid van waterspitsmuis is in de periode eind juni tot en met begin juli 2014 aanvullend onderzoek uitgevoerd met 100 Heslinga-vallen (life-traps) volgens de IBN+2-methode. In paragraaf 6.1 is een beschrijving van de methodiek van het onderzoek opgenomen en worden de vangstresultaten gepresenteerd. Bij de zes controlerondes zijn in totaal 131 (spits)muizen gevangen. Gevangen soorten zijn (gewone/tweekleurige) bosspitsmuis, dwergspitsmuis, bosmuis, veldmuis

en woelrat. Waterspitsmuis is niet aangetroffen. Op basis van de onderzoeken in 2004 en 2014 kan met voldoende zekerheid worden gesteld dat het plangebied geen onderdeel vormt van het leefgebied van waterspitsmuis.

Bosmuis in vangzak
(foto's J. Melis)

Woelrat in vangzak

Ten behoeve van de ontwikkelingen zal de bodem en vegetatie worden verstoord/verwijderd en de bodem worden vergraven. Hierdoor gaat leefgebied van een aantal licht beschermde soorten verloren en worden verblijfplaatsen verstoord en vernietigd. Ook kunnen exemplaren worden gedood. Na realisatie van het plan zal het plangebied, gezien de grote mate van verharding, als geheel een lagere waarde herbergen voor grondgebonden zoogdieren. Plaatselijk zullen echter gebiedsdelen opnieuw geschikt worden als leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten.

EFFECTEN

Op basis van het veldonderzoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep overige zoogdieren ontstaan. De aanwezigheid van waterspitsmuis kan met voldoende zekerheid worden uitgesloten. In het plangebied komen wel verschillende licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden verstoord en vernietigd (artikel 11 Ffw) als gevolg van de inrichtingswerkzaamheden. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9 Ffw). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

TOETSING

4.4

Vogels

Het plangebied en de omgeving zijn een geschikt broedgebied voor vogels. Met betrekking tot de bescherming van nestplaatsen van vogels worden vogelsoorten in twee groepen ingedeeld. Bij de groep waar verreweg de meeste vogelsoorten in vallen, is de nestplaats alleen beschermd ten tijde van het gebruik als broedplaats (broedseizoen). Het aantal vogelsoorten in de andere groep is

beperkt. Van deze soorten is de nestplaats echter jaarrond beschermd, ook als deze tijdelijk niet in gebruik is (zowel binnen als buiten het broedseizoen).

In de bomen en struiken komen vogels zoals merel, heggenmus en vink tot broeden. In het grasland en verruigde delen langs de sloten komen soorten als fazant, graspieper, rietgors en wilde eend tot broeden. De graslanden vormen geen belangrijk weidevogelbroedgebied. Broedvogels zoals grutto, Kievit en tureluur ontbreken. In 2014 heeft in het plangebied één paartje scholeksters succesvol gebroed. De hiervoor genoemde soorten betreffen soorten waarvan de nestplaats alleen is beschermd als deze in gebruik is als broedplaats.

Tijdens het verkennend veldbezoek (14 maart 2014) is een territoriaal paar buizerds waargenomen ter plaatse van het voormalige agrarische erf, dat centraal in het plangebied is gelegen. Van het voormalige agrarische erf resteert nog de omliggende boombeplanting (windsingel). De opgaande beplanting vormt samen met de omliggende verruigde graslanden een geschikt broedgebied voor buizerd. In een van de bomen was tevens een potentieel (in aanbouw zijnde) buizerdnest aanwezig: een restant van een kraaiennest. Buizerd behoort tot de kleine groep van vogelsoorten waarvan de nestplaats op basis van de Flora- en faunawet het gehele jaar beschermd is. Op basis van de NDFF komt eveneens de aanwezigheid van buizerd uit de omgeving naar voren.

Om zekerheid te krijgen over de afwezigheid, dan wel aanwezigheid van een nestplaats van buizerd zijn twee aanvullende veldbezoeken in mei uitgevoerd (zie ook paragraaf 6.1). Het eerste bezoek vond plaats op 2 mei 2014. Binnen het plangebied verbleef één individu buizerd, een schijnbaar niet-territoriale vogel. Op een geruime afstand ten noorden van het plangebied - ten noorden van de laan Stadspark - werd eveneens één individu buizerd waargenomen. Deze vogel was lange tijd aan het foerageren. Binnen en in de omgeving van het plangebied werd geen nestplaats aangetroffen. Het tweede bezoek vond plaats op 15 mei 2014. Binnen of direct rond het plangebied werden geen buizerds waargenomen. Wederom werden binnen en in de directe omgeving geen aanwijzingen voor een nestplaats gevonden.

Ook werden tijdens de latere bezoeken in juni en juli geen aanwijzingen voor een nestplaats (zoals bijvoorbeeld bedelende jongen) gedaan.

Op basis van het onderzoek kan met voldoende zekerheid worden gesteld dat er binnen of direct rond het plangebied geen nestplaats van buizerd aanwezig is, dan wel dat het plangebied geen belangrijk onderdeel vormt van de functionele leefomgeving van een nestplaats in de ruimere omgeving.

EFFECTEN

Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van broedvogels worden verstoord. Het gaat daarbij uitsluitend om soorten waarvan de nestplaats alleen beschermd is tijdens het broedseizoen.

Het is verboden nesten van vogels (indien nog in functie) te verstoren of te vernietigen (artikelen 11 en 12 Ffw). Daarom dient bij de planning en gedurende de uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden komen binnen het plangebied. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Flora- en faunawet geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

TOETSING

4.5

Amfibieën

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor de algemeen voorkomende soorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker. Tijdens de bemonstering van de watergangen werden verschillende exemplaren van bastaardkikker, bruine kikker en meerkikker gevangen. Het landbiotoop binnen het plangebied heeft voor amfibieën slechts een beperkte waarde. Genoemde soorten zijn alle licht beschermd. Uit de directe omgeving is het voorkomen van poelkikker bekend. Poelkikker is een kritische soort van voedselarm, schoon water met een voorkeur voor zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heide gebieden. Het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor poelkikker en overige zwaardere beschermde soorten.

INVENTARISATIE

Door de ontwikkelingen zal het plangebied als leefgebied voor amfibieën veranderen en voor een deel verloren gaan. Bij graafwerkzaamheden zullen terreindelen worden vergraven, waardoor (overwinterings)verblijfplaatsen worden vernietigd en/of verstoord. Door het vergraven van watergangen zal (tijdelijk) voortplantingswater verloren gaan. Ook kunnen tijdens de werkzaamheden exemplaren worden verwond en gedood.

EFFECTEN

Op basis van het veldonderzoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep amfibieën ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten worden vernietigd en verstoord (artikel 11 Ffw) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook ligt het in de verwachting dat enkele exemplaren worden verwond en/of gedood (artikel 9 Ffw). In geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

TOETSING

4.6

Reptielen

INVENTARISATIE	Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor reptielen aanwezig; tijdens de veldbezoeken zijn ook geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van reptielen verkregen. Er worden derhalve geen reptielen binnen het plangebied verwacht.
TOETSING	Op basis van het veldonderzoek is een voldoende beeld van de soortengroep reptielen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op reptielen verwacht.

4.7

Vissen

INVENTARISATIE	Rond en door het plangebied liggen verschillende kavelsloten. Daarnaast maken enkele grote watergangen (Omgelegde Eelderdiep en Woldsloot) onderdeel uit van het plangebied. Over het algemeen is de oever strak en hard. Op basis van Quickscanhulp.nl (zie ook bijlage 1) komt de aanwezigheid van de streng beschermde grote modderkruiper en de middelzwaar beschermde kleine modderkruiper uit de directe omgeving naar voren. Binnen het plangebied is voor deze soorten potentieel leefgebied aanwezig. Om de aanwezigheid van grote en kleine modderkruiper uit te sluiten, dan wel aan te tonen, zijn op 15 mei 2014 de wateren binnen en rond het plangebied met behulp van een schepnet bemonsterd (zie paragraaf 6.1). Hierbij zijn de volgende vissoorten aangetroffen: baars, blankvoorn, kleine modderkruiper, snoek, tiendoornige stekelbaars, vetje en zeelt. Met uitzondering van kleine modderkruiper gaat het om niet beschermde, algemeen voorkomende vissoorten.
EFFECTEN	Door de ontwikkelingen zal het plangebied als leefgebied voor vissen veranderen. Er worden watergangen gedempt en vergraven en er worden nieuwe watergangen gegraven. Ten aanzien van kleine modderkruiper leidt dit tot een overtreding van artikel 11 van de Flora- en faunawet. Netto leidt de toename van verhard oppervlak niet tot een afname van het oppervlak aan water. Bij het (onzorgvuldig) uitvoeren van de werkzaamheden kan kleine modderkruiper worden verstoord en/of gedood. Dit is in strijd met artikel 9. Indien de werkzaamheden tijdens de voortplantingsperiode worden uitgevoerd, kunnen eieren van deze vissoorten bij de werkzaamheden worden beschadigd en/of vernield (artikel 12 Ffw).

Kleine modderkruiper

Op basis van het onderzoek is een voldoende beeld van de soortengroep vissen ontstaan. Door de aanwezigheid van de middelzwaar beschermde kleine modderkruiper is er een noodzaak voor het nemen van aanvullende maatregelen. Hoewel op voorhand een ontheffing Flora- en faunawet niet per definitie noodzakelijk lijkt, ligt het in de verwachting dat een ontheffing ten behoeve van de werkzaamheden aan de wateren voor verstoring van het leefgebied van kleine modderkruiper kan worden verkregen. Bij de nadere uitwerking van het plan zal dit aspect verder moeten worden uitgewerkt. Voorwaarde is wel dat er voldoende mitigerende maatregelen worden genomen.

TOETSING

Een ontheffingsaanvraag is niet per definitie noodzakelijk aangezien er namelijk ook kan worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode: bijvoorbeeld de Gedragscode Provinciale infrastructuur of Gedragscode Flora- en faunawet voor Waterschappen. Wanneer wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in artikelen 9, 11 en 12.

4.8

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Gezien de huidige inrichting en het gebruik is het plangebied geen hoogwaardig leefgebied voor ongewervelden. Met het oog op de aanwezige biotopen en het voorkomen/de verspreiding in Nederland worden binnen en direct rond het plangebied geen beschermde dagvlinders, libellen en overige ongewervelden verwacht. Bij de bemonstering met het schepnet werden onder meer grote spinnende watertor, gewone geelgerande waterroofkever en de exoot gevlekte Amerikaanse rivierkreeft gevangen.

INVENTARISATIE

TOETSING Op basis van het veldbezoek is een voldoende beeld van de soortengroepen dagvlinders, libellen en overige ongewervelden ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen verwacht.

Conclusie en consequenties

5

5.1

Beschermde gebieden

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid liggen op ruime afstand van het plangebied. Gezien de natuurwaarde van het plangebied en de aard van het ruimtelijke plan zijn geen negatieve effecten op beschermde gebieden te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met de Provinciale Omgevingsverordening Drenthe.

5.2

Beschermde soorten

Uit het onderzoek komt naar voren dat binnen het plangebied verschillende op basis van de Flora- en faunawet beschermde soorten aanwezig zijn. Specifiek aanvullend onderzoek is uitgevoerd naar de aanwezigheid van buizerd, grote en kleine modderkruiper en waterspitsmuis. Hieruit is naar voren gekomen dat van deze soorten het plangebied alleen van belang is als leefgebied voor kleine modderkruiper.

In het kader van mogelijke verbodsovertredingen van de Flora- en faunawet zijn de navolgende aspecten van belang.

Algemeen

Als gevolg van de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen worden verblijfplaatsen van een aantal licht beschermde diersoorten vernielt en/of verwijderd (artikel 11 Ffw). Ook kunnen bij de werkzaamheden exemplaren van een aantal licht beschermde planten- en diersoorten worden vernielt en/of verwijderd (artikel 8 Ffw), dan wel worden verwond en/of gedood (artikel 9 Ffw). Deze soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen bij ruimtelijke ontwikkelingen in de vrijstellingsregeling. Voor deze soorten hoeft dan ook geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Verspreid over het plangebied kunnen vogels tot broeden komen. Het gaat daarbij uitsluitend om soorten waarvan de nestplaats alleen is beschermd tijdens het broedseizoen.

Alle inheemse vogelsoorten zijn streng beschermd. Voor het verstoren en vernietigen van in gebruik zijnde nesten kan in eerste instantie geen ontheffing worden verkregen. Bij de planning en uitvoering van de inrichtingswerkzaamheden dient daarom voldoende rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels om zo een verbodsovertreding van de Flora- en faunawet te voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen (delen van) het plangebied. Voor het broedseizoen wordt in het kader van de Flora- en faunawet geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Kleine modderkruiper

De watergangen in het plangebied vormen een onderdeel van het leefgebied van kleine modderkruiper. Hoewel voor het vergraven van deze vaarten niet per definitie een ontheffingsaanvraag noodzakelijk lijkt, ligt het in de verwachting dat een eventuele ontheffing ten behoeve van de werkzaamheden aan de wateren voor verstoring van het leefgebied van kleine modderkruiper kan worden verkregen. Ten aanzien van kleine modderkruiper kan namelijk worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode: bijvoorbeeld de Gedragscode Provinciale infrastructuur of de Gedragscode Flora- en faunawet voor Waterschappen. Het werken conform een goedgekeurde gedragscode geeft vrijstelling voor de relevante verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.

Beheer terrein

Doordat het plangebied de laatste jaren vrij extensief is beheerd, is de vegetatie sterk verruigd. Hiermee veranderen de voorkomende soorten en de natuurwaarden. Gezien de beoogde ontwikkeling van het plangebied op korte termijn, is het verstandig om het gebied weer intensiever te beheren. Hierbij moet worden gedacht aan het minimaal twee keer per jaar maaien van de graslanden en bermen, waarbij tot aan de sloten wordt gemaaid. In de bestaande situatie is op veel plaatsen een brede strook langs de sloten voor langere periode niet gemaaid.

De sterk begroeide sloten (het natte profiel) zouden weer periodiek moeten worden geschoond. Vanwege de aanwezigheid van de middelzwaar beschermde kleine modderkruiper moet dit wel plaatsvinden conform een goedgekeurde gedragscode, zoals bijvoorbeeld de Gedragscode Flora- en faunawet voor Waterschappen.

Verder zou de opgaande beplanting (windsingel) van het voormalige agrarische bedrijfsperceel, dat centraal in het plangebied is gelegen, moeten worden verwijderd.

B r o n n e n

6

6.1

Veldbezoek

Het plangebied en de omgeving is op 14 maart 2014 bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Het was een bewolkte dag met een maximumtemperatuur van 9°C en een matige wind.

VERKENNEND VELDBEZOEK

Het plangebied en de omgeving is ten behoeve van aanvullend onderzoek ten aanzien van buizerd tweemaal, ten aanzien van grote en kleine modderkruiper eenmaal en ten aanzien van waterspitsmuis achtmaal bezocht. Deze aanvullende onderzoeken worden hierna verder besproken.

AANVULLEND ONDERZOEK

Op de ochtend van 2 mei en de ochtend van 15 mei 2014 is het plangebied bezocht ten behoeve van een inventarisatie van buizerd. Het onderzoek is uitgevoerd conform de soortenstandaard die RVO heeft opgesteld voor deze vogelsoort (14). De inventarisaties waren met name gericht op territorium- en nestindicerend gedrag. De bezoeken vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden.

BUIZERD

De andere veldbezoeken kunnen tevens als aanvullend worden beschouwd.

Op 15 mei 2014 is het plangebied tevens bezocht ten behoeve van de inventarisatie van grote en kleine modderkruiper. Tijdens het bezoek zijn de watergangen met behulp van een fijnmazig amfibieënschepnet (standaardmodel RAVON) bemonsterd op het voorkomen van deze beschermde vissoorten. Alle monsters zijn ter plaatse uitgezocht. De gevangen vissen zijn daarbij gedetermineerd en op de vanglocatie teruggezet. Het onderzoek is uitgevoerd conform de soortenstandaard die RVO heeft opgesteld voor deze soorten (15, 16).

GROTE EN KLEINE MODDERKUIPER

In de periode van 25 juni tot en met 3 juli 2014 is het plangebied achtmaal bezocht ten behoeve van de inventarisatie van waterspitsmuis. In tabel 1 is het vangschema opgenomen. De inventarisatie is uitgevoerd met 100 inloopvallen van het type Heslinga volgens de IBN-methode. Aangezien de inventarisatie in de zomer is uitgevoerd (het optimum ligt in het najaar), zijn er aan de IBN-methode twee extra vangmomenten toegevoegd. Het verblijfsgedeelte van de vallen is tijdens het prebaiten en vangen, gevuld met hooi en voer: meelwormen, wortel, appel en gemengd graan (kippenvoer). De vallen zijn in zeven raaien, verspreid over het plangebied geplaatst.

WATERSPITSMUIS

In totaal zijn 131 (spits)muizen gevangen: 55x bosspitsmuis, 1x dwergspitsmuis, 9x bosmuis, 61x veldmuis en 5x woelrat.

Tabel 1. Vangschema aanvullend onderzoek waterspitsmuis Kranenburg Zuid, IBN+2 methode

woensdag		maandag		dinsdag		woensdag		donderdag	
25-jun		30-jun		1-jul		2-jul		3-jul	
	middag	ochtend	avond	ochtend	avond	ochtend	avond	ochtend	avond
	U	S	V	V	V	V	V	O	

U = uitzetten van de vallen met lokvoer, maar zonder ze op scherp te zetten
S = op scherpstellen van de vallen
V = vangen - controle van de vallen en vullen met lokvoer
O = vangen en ophalen van de vallen

Heslinga-val tussen oeervegetatie

DESKUNDIGE

De inventarisatie van waterspitsmuis is uitgevoerd door de heer ing. D.J. Venema in samenwerking met de heer J. Melis van Fryslân Grien adviesbureau (1). Het overige veldonderzoek is geheel uitgevoerd door de heer ing. D.J. Venema.

6.2

Media

1. <http://fryslan-grien.vpweb.nl/Over-Frysl-n-Grien.html>, website van Fryslân Grien adviesbureau.
2. www.natuurloket.nl. Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Het is een initiatief van onder meer de Gegevensautoriteit Natuur en de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF).

3. www.quickscanhulp.nl. Quickscanhulp.nl is een internetapplicatie die gegevens over beschermde soorten van de laatste vijf jaar in een aan te geven gebied toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Het is een initiatief van onder meer de Gegevensautoriteit Natuur en de organisaties binnen de VOFF (www.natuurloket.nl).
4. www.telmee.nl. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Op de site is tevens verspreidingsinformatie van planten en dieren te vinden.

6.3

Literatuur

5. Bergers, P.J.M., Kleine zoogdieren inventariseren; het kan efficiënter, Zoogdier jaargang 8 nummer 3, 1997.
6. BügelHajema Adviseurs, Advies Flora- en faunawet bestemmingsplan Ter Borch, projectnummer 247.00.10.30.01, Zuidlaren/Assen 8 oktober 2003.
7. BügelHajema Adviseurs, Advies Natuurwaarden Groene Buffer Peizermade, projectnummer 247.50.50.00.00, Assen 9 oktober 2012.
8. Dienst Landelijk Gebied, Handreiking Flora- en faunawet, Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, versie 1.1 (werkkader intern), 31 oktober 2008.
9. Koeman en Bijkerk BV, Naderonderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet: Bestemmingsplan Ter Borch, gemeente Tynaarlo, rapportnummer 2004-063, Assen 30 juli 2004.
10. Koeman en Bijkerk BV, Toetsing Flora- en faunawet in verband met de voorgenomen aanleg van een ontsluitingsweg tussen de Bruilweering en het transferium bij Hoogkerk, rapportnummer 2011-027, Assen 28 april 2011.
11. Koeman en Bijkerk BV, Toetsing Flora- en faunawet in verband met het 'bouwrijp maken Transferium Hoogkerk', gemeente Groningen, rapportnummer 2007-063, Assen 28 september 2007.
12. Koeman en Bijkerk BV, Toetsing in verband met bestemmingsplan Ter Borch, gemeente Tynaarlo, rapportnummer 2007-059, Assen 9 juli 2007.
13. Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber. A.J. van Loon, A.A. Maelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata) (verspreidingsperiode <1980-1999) - Nederlandse fauna deel 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2004.
14. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Soortenstandaard Buizerd, versie 1.1, publicatienummer RVO-S16-401/BF15896, maart 2014.

15. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Soortenstandaard Grote modderkruiper, versie 1.1, publicatienummer RVO-S14-401/BF15896, maart 2014.
16. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Soortenstandaard Kleine modderkruiper, versie 1.1, publicatienummer RVO-S15-401/BF15896, maart 2014.
17. Stichting RAVON, Waarnemingenoverzicht 2012 (verspreidingsperiode 2003-2012), RAVON 51, jaargang 15 (5): pagina's 119-132.
18. Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' (verspreidingsperiode 1999-2006), EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.

B i j l a g e

Bijlage 1. Opgave van Quickscanhulp.nl

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied - levering uit de Nationale Database Flora en Fauna

Disclaimer - De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door de Gegevensautoriteit Natuur gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

© NDFF - quickscanhulp.nl 18-03-2014 15:45:46

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Daslook	Vaatplanten	middelzwaar	0 - 1 km
Gele helmbloem	Vaatplanten	middelzwaar	0 - 1 km
Rietorchis	Vaatplanten	middelzwaar	0 - 1 km
Steenanjer	Vaatplanten	middelzwaar	0 - 1 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	middelzwaar	0 - 1 km
Tongvaren	Vaatplanten	middelzwaar	0 - 1 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	middelzwaar	0 - 1 km
Wilde gagel	Vaatplanten	middelzwaar	0 - 1 km
Wilde kievitsbloem	Vaatplanten	middelzwaar	0 - 1 km
Wilde marjolein	Vaatplanten	middelzwaar	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	middelzwaar	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	middelzwaar	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	streng	0 - 1 km
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen	streng	0 - 1 km
Groene glazenmaker	Libellen	streng	0 - 1 km
Grote modderkruiper	Vissen	streng	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	streng	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	streng	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	streng	0 - 1 km
Grote gele kwikstaart	Vogels	streng	0 - 1 km
Havik	Vogels	streng	0 - 1 km
Huismus	Vogels	streng	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	streng	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	streng	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	streng	0 - 1 km
Roek	Vogels	streng	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	streng	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	streng	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	streng	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	streng	0 - 1 km
Bever	Zoogdieren	streng	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	streng	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	streng	0 - 1 km
Meervleermuis	Zoogdieren	streng	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	streng	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	streng	0 - 1 km

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Waterspitsmuis	Zoogdieren	streng	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	streng	0 - 1 km
Grote keverorchis	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Kleine zonnedaauw	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Klein glaskruid	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Lange ereprijs	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Maretak	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Moeraswespenorchis	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Parnassia	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Prachtklokje	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Rapunzelklokje	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Ruig klokje	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Zomerklokje	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Zwartsteel	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Kleine modderkruiper	Vissen	middelzwaar	1 - 5 km
Rivierdonderpad	Vissen	middelzwaar	1 - 5 km
Rivierdonderpad	Vissen	middelzwaar	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	streng	1 - 5 km
keizersmantel	Dagvlinders	streng	1 - 5 km
Zwarte wouw	Vogels	streng	1 - 5 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	streng	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	streng	1 - 5 km
Franjestaart	Zoogdieren	streng	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	streng	1 - 5 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	streng	1 - 5 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	streng	1 - 5 km

Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Tynaarlo

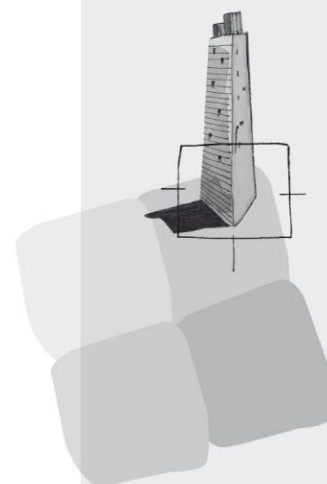
Contactpersoon
De heer B.Dijkstra

Rapport
De heer ing. D.J. Venema

Fotografie
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
De heer P. Schollema

Projectnummer
247.00.10.36.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort